

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนตำบลทุ่งหว้า

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน

โดย

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. ในฐานะผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว ร่วมกับ สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีภารกิจในการประสาน ส่งเสริม และ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ และ ร่วมรับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว มีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ (CBT Thailand) ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) โดยมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการและภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการบูรณาการความเชี่ยวชาญโดยมีพื้นที่ชุมชนเป้าหมายเป็นตัวตั้ง ซึ่งกระบวนการดังกล่าว จะช่วยให้พื้นที่เป้าหมายได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีผลลัพธ์การพัฒนาเป็นต้นแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

ในต้นปีงบประมาณ ๒๕๖๑ อพท. โดย สำนักท่องเที่ยวโดยชุมชน ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ได้จัดกิจกรรมเก็บข้อมูลและประเมินศักยภาพชุมชน จำนวน ๒๐ ชุมชน ซึ่งเป็นชุมชนที่หน่วยงานพี่เลี้ยงทุกภาคส่วนได้เสนอรายชื่อและมีเป้าหมายที่จะร่วมบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้เกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทย ตามนโยบาย ท.ท.ช. เป็นเครื่องมือในการพัฒนา จากผลการเก็บข้อมูลและประเมินศักยภาพชุมชนใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการคัดเลือกชุมชนต้นแบบในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว และใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาต่อไป ชุมชนต้นแบบในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ซึ่งได้รับความเห็นชอบโดยคณะกรรมการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ ๑.จังหวัดตรัง บ่อหินฟาร์มสเตย์ ชุมชนบ้านลำขนุน ชุมชนบ้านเขาหลัก และชุมชนทอผ้านาหมื่นศรี ๒.จังหวัดพังงา ชุมชนบ้านท่าดินแดง ชุมชนบ้านสามช่องเหนือ ชุมชนบ้านท่าเขา และชุมชนเกาะยาวน้อย ๓. จังหวัดกระบี่ ชุมชนบ้านทุ่งหยีเพ็ง ชุมชนบ้านแหลมลึก ชุมชนบ้านนาติน และชุมชนบ้านหนองทะเล ๔.จังหวัดภูเก็ต ชุมชนบ้านเกาะโหลน ชุมชนย่านเมืองเก่าภูเก็ต ชุมชนบ้านแขนง และชุมชนบ้านบางโรง และ ๕.ชุมชนบ้านบ่อเจ็ดลูก ชุมชนบ้านวังสายทอง กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนตำบลทุ่งหว้าและชุมชนบ้านท่าข้ามควาย ดังนั้นแนวทางการดำเนินงานพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนต้นแบบในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ตามแผนพัฒนาต่อไปคือ การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคี การดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพตามแผนพัฒนาแต่ละชุมชน โดยบูรณาการร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ การลงพื้นที่ประเมินศักยภาพชุมชนร่วมกับคณะทำงานประชารัฐขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชนประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อสรุปคะแนนการพัฒนาตามเกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนของประเทศไทย และการวางแผนการพัฒนาต่อไป

บทที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชน

๑. ข้อมูลพื้นฐานชุมชน

อดีตทุ่งหว้าหรือสุโขงอุเป เป็นชุมชนที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน เป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของจังหวัดสตูลขึ้นอยู่กับการปกครองของเมืองไทรบุรี และเรียกกันในหมู่นักเดินเรือผู้มาทำการค้าขายว่าเมืองสุโขงอุเป ซึ่งเป็นคำที่มาจากภาษามลายู แยกเป็น ๒ คำ คือ คำว่า “สุโขง” แปลว่า “คลอง” เนื่องจากสภาพพื้นที่ของทุ่งหว้าในสมัยนั้น มีอาณาเขตติดกับชายทะเลมีคลองหลายสาย ส่วนคำว่า “อุเป” แปลว่า “กาบหมาก” เกิดจากต้นไม้ ชนิดหนึ่ง เรียกเป็นภาษาถิ่นว่า “หลาวชะโอน” ขึ้นอยู่ตลอดแนวริมคลอง มีลักษณะคล้ายต้นหมาก โดยเฉพาะกาบใบ เมื่อกาบใบแก่จะร่วง ลอยอยู่ในลำคลองโดยทั่วไป ชาวต่างชาติเข้ามาค้าขายจึงเรียกกันว่า “คลองสุโขงอุเป” ซึ่งกลายเป็นชื่อเมืองในที่สุด คือ “สุโขงอุเป” แปลว่าคลองกาบหมาก

สุโขงอุเปในอดีตมีความเจริญรุ่งเรืองมาก ถือว่าเป็นเมืองท่าค้าขายที่สำคัญของชายฝั่งทะเลตะวันตก เป็นรองก็แต่เมืองปีนัง มีสินค้าส่งออกที่สำคัญจำนวนมาก ได้แก่ พริกไทย ไม้พิน (ต้นโกงกาง) แต่ที่ขึ้นชื่อที่สุดคือพริกไทย โดยแยกผลิตเป็นพริกไทยขาว และพริกไทยดำ ทำให้ชาวจีนซึ่งมีความขยันและมีอยู่โดยทั่วไปอพยพเข้ามาทำมาหากินตั้งหลักแหล่งเพาะปลูกพริกไทยเป็นจำนวนมาก (ประมาณ พ.ศ. ๒๔๔๔) สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่เมืองสุโขงอุเปเป็นอย่างมากจนกลายเป็นเมืองท่าที่สำคัญการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ และเมืองใกล้เคียง โดยเฉพาะเกาะปีนัง ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจในระยะเวลาต่อมาภายหลังจากการนำยางพารามาปลูกในพื้นที่ตำบลทุ่งหว้า ได้ทำให้ความเจริญของทุ่งหว้าเสื่อมถอยลง และย้ายฐานความเจริญไปอำเภอละงูแทน พื้นที่ตำบลทุ่งหว้ามีความเจริญขึ้นมาอีกครั้งภายหลังการก่อสร้างถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๗๘ สายฉลุง- ตรัง (สาย ๔๑๖) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ จนถึงปัจจุบัน

๒. ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับ ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
ทิศตะวันออก	ติดกับ ตำบลป่าแกบ่อหิน ตำบลนาทอนและเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ทิศใต้	ติดกับ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันตก	ติดกับ เทศบาลตำบลทุ่งหว้า

๓. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ทั้งหมดของตำบลทุ่งหว้า มีจำนวน ๒๗๐,๕๕๗ ไร่ หรือ ๑๖๙.๑ ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๑๐ หมู่บ้าน แบ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น ๒ องค์กร คือ เทศบาลตำบลทุ่งหว้า และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๖ หมู่บ้าน ดังนี้ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
๔	บ้านทุ่งปรือ
๕	บ้านท่าขาม
๗	บ้านคีรีวง
๘	บ้านควนตำเสา
๙	บ้านราวปลา
๑๐	บ้านธารปลิว

๔. ของดี ของเด่น

ประเภท	ภาพประกอบ (ถ้ามี)	รายละเอียดของดี-ของเด่น
อาหาร		ข้าวเหนียวหม้อข้าวหม้อแกงลิง
		ไอศกรีมคนรักดี
		ส้มตำนอร์ดีลอย

ประเภท	ภาพประกอบ (ถ้ามี)	รายละเอียดของดี-ของเด่น
		<p>หอยก้นหนู</p>
-		<p>ขนมกัมปะ</p>
<p>สถานที่ท่องเที่ยว ในชุมชน</p>		<p>ถ้ำเลสโตโกดอน เดิมชื่อถ้ำวังกล้วย เป็นถ้ำที่อยู่ติดทะเล เป็นถ้ำที่มีความยาวที่สุดในประเทศไทย มีความยาวกว่า ๔ กิโลเมตร นอกจากนี้มีการพบฟอสซิลของช้างสเตโกดอนและฟอสซิลของสาหร่ายทะเลในถ้ำ</p>
		<p>ท่าเทียบเรือท่าอ้อย เป็นอาคารริมน้ำเพื่อการชมทิวทัศน์ จุดถ่ายภาพ และอากาศบริสุทธิ์ รายล้อมด้วยป่าชายเลนที่สมบูรณ์ และยังเป็นท่าเทียบเรือสำหรับนักท่องเที่ยวที่พายเรือลอดถ้ำเลสโตโกดอน</p>
		<p>โฮมสเตย์บ้านพัก ให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ และอาหารบุฟเฟต์พื้นบ้านที่พักผ่อน และได้สัมผัสวิถีชีวิตของคนบ้านทุ่งหว้า</p>
		<p>ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกดำบรรพ์ทุ่งหว้า ห้องนิทรรศการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับช้างไทย ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในจังหวัดสตูล และซากดึกดำบรรพ์ช้างที่พบในถ้ำเลสโตโกดอน</p>

ประเภท	ภาพประกอบ (ถ้ามี)	รายละเอียดของดี-ของเด่น
		<p>วัดชมพุนิmitt สักการะหลวงพ่อก้านจันทน์ (พระลากห้ามฝน) หลวงพ่อก้านจันทน์เป็น พระพุทธรูปปางอุ้มบาตร ที่เป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของตำบลทุ่งหว้า</p>
		<p>ย่านเมืองเก่าชิโนโปโตกิส ย่านเมืองเก่า อยู่ใกล้ตลาดสดตำบลทุ่งหว้า ที่ยังมีความสวยงามของบ้านเรือน ติกเก่าที่ให้นักท่องเที่ยวได้มาเยี่ยมชมได้</p>
		<p>สวนควนซ้อง (หม้อข้าวหม้อแกงลิง) แหล่งเรียนรู้หม้อข้าวหม้อแกงลิง ที่กำลังจะสูญพันธุ์มาทำการเพาะขยายผสมสายพันธุ์หายาก มีมากกว่า ๑ พันต้น</p>
		<p>สวนรองเท้านารี สวนเพาะพันธุ์รองเท้านารี สายพันธุ์ขาวสตูล ที่กำลังสูญหายไป และได้มีการจำลองดอกกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นของฝากให้กับนักท่องเที่ยว</p>
		<p>ป่าโกงกาง ความอุดมสมบูรณ์ของพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวได้ชมธรรมชาติของป่าโกงกางหลังจากล่องเรือถ้าเลสเทโกดอน</p>

ประเภท	ภาพประกอบ (ถ้ามี)	รายละเอียดของดี-ของเด่น
		<p>สวนเมล่อน แหล่งเรียนรู้การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน พร้อมทั้งเรียนรู้ การผสมเกสรของเมล่อน และการปลูกพืชแบบไฮโดรโปนิกส์</p>
<p>ประเพณี</p>	 	<p>อั่งมอเหลา</p> <p>- ไทยพุทธ ประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีสงกรานต์ งานซั๊กลากพระ งานทำบุญเดือนสิบ</p> <p>- ไทยเชื้อสายจีน ประเพณีถือศีลกินเจ เป็นการบำเพ็ญศีล สมาทานกินเจ บริโภคแต่อาหารผักและผลไม้ เป็นการละเว้นการทำบาป ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต รักษาศีลทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ผู้ศรัทธาที่กินเจจะสวมเสื้อผ้าสีขาวและสวดมนต์ทำสมาธิภาวนาแผ่เมตตาจิตใจ ขอพรให้ตนเองและครอบครัว</p> <p>- ไทยมุสลิม รอมฎอน เทศกาลวันฮารีรายอปอซอ (วันละศีลอด) งานเมาลิด การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของไทยมุสลิมที่เป็นไปตามข้อปฏิบัติตามศาสนา ที่มีความเชื่อและยึดถืออย่างเคร่งครัด</p> <p>- ประเพณีผีโอบ การไหว้ผีหัวตลาด (บริเวณตลาดหน้าโรงพยาบาลนทร์ทุ่งหัวเก่า) ไหว้หน้าตลาด ไหว้กลางเมือง เพื่อทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ที่ยายไปแล้ว ไม่มีญาติคอยทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้แก่ผีผู้ไร้ญาติ</p>

ประเภท	ภาพประกอบ (ถ้ามี)	รายละเอียดของดี-ของเด่น
ภูมิปัญญา		- การทำหมากฝรั่งโบราณ (ลู่ตง) ยางเยลุตง ได้จากไม้เยลุตง หรือตีนเป็ดแดง โดยการสับ หรือกรีดเปลือกทำนองเดียวกับยางพารา คุณสมบัติในการแข็งตัวก็เหมือนยางพารา ปกติเมื่อได้แท่งยางแล้ว จะเก็บรักษาไว้โดยแช่ในน้ำ ยางชนิดนี้มีความสำคัญในการนำไปใช้ทำหมากฝรั่ง

(อ้างอิง : อุทยานธรณีสตูล. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://www.satun-geopark.com> (๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑)

๕. สถานที่ท่องเที่ยวเชื่อมโยงใกล้ชุมชน

สถานที่เชื่อมโยง	ภาพประกอบ (ถ้ามี)	รายละเอียด
น้ำตกธารปลิว		น้ำตกธารปลิวเป็นน้ำตกสูงประมาณ ๕ เมตร มีน้ำไหลออกมาจากช่องโพรงหินปูนบริเวณตีนเขาหินปูนที่อยู่ด้านหลังบริเวณน้ำตกประมาณ ๕๐ เมตร แหล่งต้นน้ำนี้เป็นโพรงถ้ำในเทือกเขาหินปูนที่ทอดยาว และ เป็นหน้าผาสูงชัน
น้ำตกวังสายทอง		น้ำตกหินปูนมีความทับซ้อนเป็นชั้นสวยงาม ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอละงู
เขาทะนนาน		ภูเขาหินปูนตั้งอยู่กลางหมู่บ้านและมีสระน้ำล้อมรอบสวยงามมากและมีถ้ำเขาทะนนานที่เป็นที่อยู่ของค้างคาวนับแสนตัว เวลาเข้าไปในถ้ำจะได้ยินเสียงค้างคาวตังกึกก้องเป็นจำนวนมาก อีกทั้งบริเวณทางขึ้นถ้ำมีจุดชมวิวที่สามารถมองเห็น เขาท่ายาง เขาใหญ่ ปากบาราและเขาอุไร

บ้านท่าข้ามควาย

ชุมชนท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมให้นั่ง
ท่องเที่ยวได้ชมธรรมชาติต่าง ๆ เช่น
เกาะเหลาตง ชมค้างคาวแม่ไก่นับ
ล้านตัว ณ เขาตะบัน การชมการให้
อาหารเหยี่ยว ชมปูกองทัพ ณ หอสี
หลัง

แผนที่จังหวัดสตูล

(อ้างอิง : อุทยานธรณีสตูล. เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://www.satun-geopark.com> (๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑))

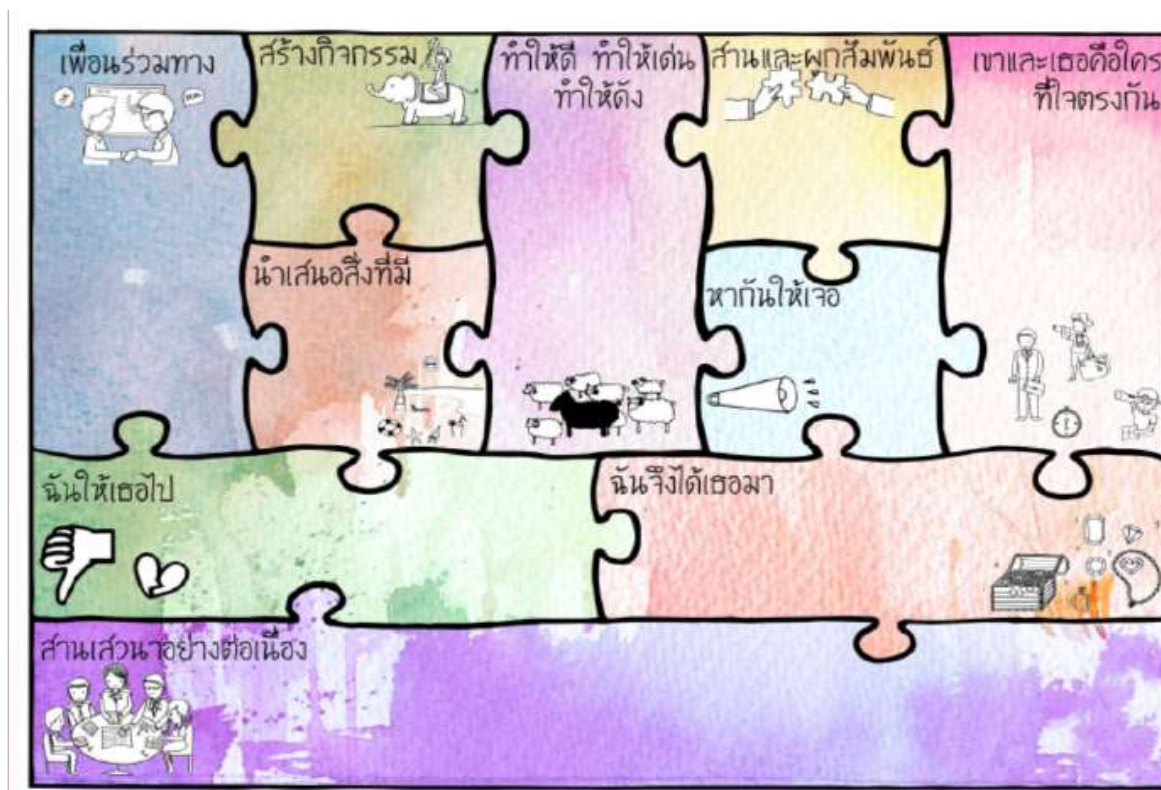
๖. ปฏิทินชุมชน

เดือน	รายละเอียดกิจกรรม
มกราคม	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/สวนควนซ้อง/สวนเมलों
กุมภาพันธ์	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/สวนควนซ้อง/สวนเมलों/ประเพณีลุยไฟ /เทศกาล Geo park
มีนาคม	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों
เมษายน	น้ำผึ้งเดือน ๕ /ไม้กวาด / แข่งเรือพาย /สวนควนซ้อง/สวนเมलों/ประเพณีวันสงกรานต์
พฤษภาคม	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों
มิถุนายน	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों/ปลาหมากหลง
กรกฎาคม	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों/เทศกาลไหว้ศาลเจ้า เทศกาลผีโป
สิงหาคม	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों/ประเพณีถือศีลอด /ขนมพื้นบ้าน
กันยายน	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों
ตุลาคม	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों/ประเพณีวันสารทเดือนสิบ
พฤศจิกายน	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों
ธันวาคม	ล่องเรือถ้ำเลสเทโกตอน/กล้วยไม้รองเท้านารี/สวนควนซ้อง/สวนเมलों

บทที่ ๒

การวิเคราะห์และประเมินศักยภาพชุมชน

๑. การประเมินทรัพยากรชุมชนเพื่อพัฒนาสู่ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวด้วยเครื่องมือ The ๙+๑ Building Blocks

ที่มา : สำนักท่องเที่ยวโดยชุมชน อพท.

การจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ เชื่อมต่อความคิดเชื่อมโยงผลที่จะเกิดจากการจัดการ กล่องความคิด ๙ + ๑ กล่องเป็นเสมือนเข็มทิศช่วยกำหนดเส้นทางเดิน เส้นทางพัฒนา ทุกกล่องความคิดส่งผลซึ่งกันและกันอย่างแยกกันไม่ได้ มิได้มีจุดเริ่มและจุดเสร็จสิ้นแต่แสดงให้เห็นการคิดอย่างต่อเนื่อง โดยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลสมัย กาลเวลา และสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว

เพื่อนร่วมทาง (Key Partners)	สร้างกิจกรรม (Key Activities)	ทำให้ดี ทำให้เด่น ทำให้ดัง (Value Proposition)	สานและผูกสัมพันธ์ (Relationships)	เขาและเธอคือใครที่ใจตรงกัน (Segments)
	นำเสนอสิ่งที่มี (Key Resources)		หากันให้เจอ (Channels)	
ฉันทให้เธอไป (Impacts)		ฉันทจึงได้เธอมา (Revenues)		
สานเสวนาอย่างต่อเนื่อง (Dialogue)				

การประเมินทรัพยากรชุมชนเพื่อพัฒนาสู่ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวด้วยเครื่องมือ ๙+๑ Building Blocks ของกลุ่มท่องเที่ยวชุมชนตำบลทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

แบบจัดเก็บข้อมูลชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว
 กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนตำบลทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
 เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน วันที่เก็บข้อมูล ๑๔-๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ประเด็นวิเคราะห์	ศักยภาพ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ระดับความต้องการ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ความต้องการอย่างไร / สิ่งที่ต้องทำ
	มีศักยภาพสูงไม่จำเป็นต้องสนับสนุน	มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อยอดเองได้	ต้องการรับการสนับสนุนเพิ่ม	ด่วนมาก (๖๑)	ด่วน (๖๒)	ปกติ (๖๓)	
ด้านที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน							
เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีประสิทธิภาพ			✓	✓			<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทั้ง ๓ มิติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม - จัดตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลทุ่งหว้า โดยผ่านการรองรับจากหน่วยงานภาครัฐ - แต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มการท่องเที่ยวโดยชุมชนและประกาศให้สมาชิกกลุ่มทราบ ผ่านการติดประกาศ เว็บไซต์ เป็นต้น
เป้าประสงค์ ๑.๒ ข้อตกลงร่วมกันสำหรับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีประสิทธิภาพ		✓		✓			<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการกำหนดข้อตกลงด้านการบริหารจัดการทรัพยากรสังคม ประเพณี และ วัฒนธรรม เพื่อการปฏิบัติใช้ร่วมกันให้เป็นลายลักษณ์อักษร
เป้าประสงค์ ๑.๓ ข้อควรปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ			✓	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มควรมีการประชุมเพื่อปรับปรุงข้อควรปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเป็นประจำทุกปีและจัดทำป้ายเพื่อแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบในแหล่งท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ

ประเด็นวิเคราะห์	ศักยภาพ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ระดับความต้องการ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ความต้องการอย่างไร / สิ่งที่ต้องทำ
	มีศักยภาพสูงไม่จำเป็นต้องสนับสนุน	มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อยอดเองได้	ต้องการรับการสนับสนุนเพิ่ม	ด่วนมาก (๖๑)	ด่วน (๖๒)	ปกติ (๖๓)	
เป้าประสงค์ ๑.๔ การพัฒนาบุคลากรในกลุ่มบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีประสิทธิภาพ			✓	✓	✓	✓	- สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแก่แกนนำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม
เป้าประสงค์ ๑.๕ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายมีประสิทธิภาพ		✓		✓			- กลุ่มควรมีการเผยแพร่ข่าวสารให้สมาชิกกลุ่มฯ และคนในชุมชน เช่น การประชุม การประกาศจากหอกระจายข่าวสารจากผู้นำชุมชน เป็นต้น
เป้าประสงค์ ๑.๖ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ			✓	✓			- กลุ่มควรมีการประเมินผลการทำงานร่วมกับภาคีทุกปี เพื่อกำหนดกรอบการวางแผนงานการพัฒนาในปีต่อไปร่วมกัน - กลุ่มควรมีการประชุมหารือวางแผนความร่วมมือทางการตลาดร่วมกับภาคี อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี
เป้าประสงค์ ๑.๗ การจัดการการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีประสิทธิภาพ			✓	✓			- กลุ่มควรมีการกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่เหมาะสมกับชุมชน - กลุ่มควรมีการรวบรวมข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในพื้นที่ - กลุ่มควรมีการประชุมเพื่อวางแผนการส่งเสริมการตลาดอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง - กลุ่มควรมีกิจกรรมส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
เป้าประสงค์ ๑.๘ ระบบบัญชี การเงินมีประสิทธิภาพ			✓	✓			- ควรมีเจ้าหน้าที่การเงินภายในกลุ่มที่ทำหน้าที่ดูแลสมุดรายรับ-รายจ่าย อย่างชัดเจน

ประเด็นวิเคราะห์	ศักยภาพ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ระดับความต้องการ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ความต้องการอย่างไร / สิ่งที่ต้องทำ
	มีศักยภาพสูงไม่จำเป็นต้องสนับสนุน	มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อยอดเองได้	ต้องการรับการสนับสนุนเพิ่ม	ด่วนมาก (๖๑)	ด่วน (๖๒)	ปกติ (๖๓)	
							-กลุ่มควรมีการเผยแพร่ข้อมูลด้านบัญชีและทรัพย์สินของกลุ่มให้ที่ประชุมทราบโดยเป็นไปตามวาระในที่ประชุม
เป้าประสงค์ ๑.๙ เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน			✓		✓		- ควรมีการขยายและสร้างเครือข่ายเยาวชนกลุ่มต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น - กลุ่มควรเปิดโอกาสให้เด็กหรือเยาวชนเป็นกรรมการกลุ่มฯ อย่างน้อย ๑ คน เพื่อเข้ามาศึกษากระบวนการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน
ด้านที่ ๒: ด้านการจัดการเศรษฐกิจ สังคม และ คุณภาพชีวิตที่ดี							
เป้าประสงค์ ๒.๑ การจัดสรรรายได้มีประสิทธิภาพ		✓		✓			- จัดทำข้อตกลงของกลุ่มเกี่ยวกับการจัดสรรรายได้และเข้ากองทุนภายในชุมชน
เป้าประสงค์ ๒.๒ การส่งเสริมการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ			✓	✓			
เป้าประสงค์ ๒.๓ ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีคุณภาพเพื่อเสริมสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว			✓	✓	✓		- ค้นหาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อนำมาต่อยอดและพัฒนาเป็นสินค้าของฝาก ของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว - ควรมีนำสินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของชุมชนที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนให้ได้รับมาตรฐานรับรองคุณภาพ
เป้าประสงค์ ๒.๔ สิทธิมนุษยชนในการท่องเที่ยวได้รับการให้ความสำคัญ		✓		✓			- กลุ่มควรมีข้อตกลงในการควบคุมการใช้แรงงานเด็กในกิจกรรมที่เสี่ยงภัยหรือ เบียดบังเวลาเรียน

ประเด็นวิเคราะห์	ศักยภาพ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ระดับความต้องการ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ความต้องการอย่างไร / สิ่งที่ต้องทำ
	มีศักยภาพสูงไม่จำเป็นต้องสนับสนุน	มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อเองได้	ต้องการรับการสนับสนุนเพิ่ม	ด่วนมาก (๖๑)	ด่วน (๖๒)	ปกติ (๖๓)	
ด้านที่ ๓: ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม							
เป้าประสงค์ ๓.๑ ฐานข้อมูลด้านมรดกวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวมีคุณภาพ			✓	✓			<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มควรมีการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลด้านมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อนำมาสู่การอนุรักษ์และการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมของชุมชนให้แก่เยาวชนรุ่นหลัง - ควรมีการเรียบเรียงข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ของชุมชน รวมทั้งด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นสัดส่วนมากขึ้น
เป้าประสงค์ ๓.๒ การเผยแพร่มรดกวัฒนธรรมผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีประสิทธิภาพ			✓	✓			-กลุ่มควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบเชิงวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตชุมชน เช่น แผ่นพับ เป็นต้น
เป้าประสงค์ ๓.๓ การอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ		✓			✓		
ด้านที่ ๔: ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน							
เป้าประสงค์ ๔.๑ การจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ			✓	✓			<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มควรมีการจัดทำภาพการแบ่งเขตการใช้พื้นที่ เช่น ตารางน้ำขึ้นน้ำลง สำหรับการท่องเที่ยวในชุมชนให้สมาชิกชุมชนและนักท่องเที่ยวทราบ - สมาชิกกลุ่มควรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อเข้าใจด้านการบริการนักท่องเที่ยวที่ครอบคลุมและทั่วถึง

ประเด็นวิเคราะห์	ศักยภาพ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ระดับความต้องการ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ความต้องการอย่างไร / สิ่งที่ต้องทำ
	มีศักยภาพสูงไม่จำเป็นต้องสนับสนุน	มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อยอดเองได้	ต้องการรับการสนับสนุนเพิ่ม	ด่วนมาก (๖๑)	ด่วน (๖๒)	ปกติ (๖๓)	
							- กลุ่มควรมีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวที่จะไม่ทำให้ทรัพยากรทางสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมเสียหายอย่างชัดเจน ให้เป็นลายลักษณ์อักษร
เป้าประสงค์ ๔.๒ ฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ		✓		✓			- ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลและรวบรวมข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นลายลักษณ์อักษร
เป้าประสงค์ ๔.๓ การเผยแพร่ภูมิปัญญาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีประสิทธิภาพ			✓		✓	✓	- กลุ่มควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบเชิงทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย ๑ รูปแบบ เช่น แผ่นพับ หนังสือคู่มือท่องเที่ยว QR code เป็นต้น
เป้าประสงค์ ๔.๔ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนมีประสิทธิภาพ		✓		✓			
เป้าประสงค์ ๔.๕ การสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ		✓		✓	✓	✓	- สร้างจิตสำนึกการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและปลูกฝังการอนุรักษ์ผ่านเวทีการประชุมกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
ด้านที่ ๕: ด้านบริการและความปลอดภัย							
เป้าประสงค์ ๕.๑ การให้บริการและความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างน่าพึงพอใจ			✓	✓			- เครื่องมือที่จะใช้วัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวนั้น ควรนำข้อเสนอแนะและมีการแลกเปลี่ยนพูดคุยกันในที่ประชุม เพื่อถอดบทเรียนให้กับชุมชน

ประเด็นวิเคราะห์	ศักยภาพ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ระดับความต้องการ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ความต้องการอย่างไร / สิ่งที่ต้องทำ
	มีศักยภาพสูงไม่จำเป็นต้องสนับสนุน	มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อยอดเองได้	ต้องการรับการสนับสนุนเพิ่ม	ด่วนมาก (๖๑)	ด่วน (๖๒)	ปกติ (๖๓)	
เป้าประสงค์ ๕.๒ นักสื่อความหมายมีประสิทธิภาพ			✓	✓			<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มควรมีการพัฒนาทักษะการสื่อสารที่สามารถถ่ายทอดได้เพิ่มขึ้น - กลุ่มควรมีกิจกรรมถ่ายทอดทักษะการสื่อความหมายให้รุ่นต่อไป - กลุ่มควรมีการประสานกับภาคี ในการพัฒนานักสื่อความหมายท้องถิ่น เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัด โรงเรียนในพื้นที่ เป็นต้น - กลุ่มควรมีการประเมินคุณภาพนักสื่อความหมายอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของนักสื่อความหมายชุมชน
เป้าประสงค์ ๕.๓ จุดบริการท่องเที่ยวมีคุณภาพ			✓	✓			<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มควรมีอุปกรณ์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะ เช่น คนพิการ ผู้สูงอายุ ให้สามารถเข้าถึงจุดหรือกิจกรรมท่องเที่ยวได้ - ควรมีเจ้าหน้าที่บริการข้อมูลท่องเที่ยวและสามารถให้ข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน ประจำจุดบริการข้อมูลท่องเที่ยวของชุมชน - ควรมีจัดทำจุดจำหน่ายสินค้าที่ระลึก และพัฒนาให้มีป้ายราคาสินค้าที่ชัดเจน - ควรมีการเพิ่มป้ายสื่อความหมายในจุดท่องเที่ยวในทุกกิจกรรมและมีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นวิเคราะห์	ศักยภาพ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ระดับความต้องการ (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง)			ความต้องการอย่างไร / สิ่งที่ต้องทำ
	มีศักยภาพสูงไม่จำเป็นต้องสนับสนุน	มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อยอดเองได้	ต้องการรับการสนับสนุนเพิ่ม	ด่วนมาก (๖๑)	ด่วน (๖๒)	ปกติ (๖๓)	
เป้าประสงค์ ๕.๔ การติดต่อประสานงานด้านบริการมีประสิทธิภาพ		✓		✓			- กลุ่มควรมีวิธีหรือขั้นตอนการจองบริการการท่องเที่ยว โดยมีการกำหนดบทบาทสมาชิกกลุ่มเพื่อทำหน้าที่จองบริการท่องเที่ยวให้ชัดเจน
เป้าประสงค์ ๕.๕ เส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยวมีความปลอดภัย		✓		✓			- กลุ่มควรมีการให้ข้อมูลด้านความปลอดภัยของเส้นทางท่องเที่ยวและควรมีเบอร์โทรฉุกเฉิน - กลุ่มควรมีกิจกรรมให้ความรู้ด้านการบริการและความปลอดภัยแก่สมาชิก อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
เป้าประสงค์ ๕.๖ จุดบริการท่องเที่ยวมีความปลอดภัย			✓	✓			
เป้าประสงค์ ๕.๗ การบริหารจัดการเส้นทางเดินทางท่องเที่ยวในชุมชนมีประสิทธิภาพ			✓	✓			- ยานยนต์นำเที่ยวอาจไม่มีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวหากเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่
เป้าประสงค์ ๕.๘ การบริหารจัดการกรณีฉุกเฉินมีประสิทธิภาพ			✓	✓			- กลุ่มควรมีผู้ประสานงานในกรณีฉุกเฉินและควรมีบุคลากรที่พร้อมให้บริการให้กรณีฉุกเฉินอย่างน้อย ๕ คน - กลุ่มควรมีเบอร์ติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีฉุกเฉิน เช่น โรงพยาบาลที่ใกล้เคียง อสม. - กลุ่มควรมีระบบการส่งต่อผู้ประสบภัย/ผู้ป่วยไปยังภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีอาชีพในการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากกรณีฉุกเฉิน เช่น หน่วยกู้ภัย โรงพยาบาลคลินิก

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม หรือ การวิเคราะห์ SWOT Analysis

๒.๑ สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง และ จุดอ่อน)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
๑. แหล่งท่องเที่ยวในตำบลทุ่งหัวช้างมีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	๑. ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน
๒. ชุมชนมีต้นทุนทางด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่โดดเด่น	๒. ขาดองค์ความรู้และเทคนิคการสื่อสารความหมายให้กับนักท่องเที่ยว
๓. มีข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ตำนานสุโขทัยโบราณ	๓. แหล่งท่องเที่ยวบางจุดความสะดวก
๔. การบริหารจัดการของกลุ่มเป็นระบบ	๔. การสื่อสารภาษาต่างประเทศมีน้อย
๕. ชุมชนมีการรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็งและมีความสามัคคีในกลุ่ม	๕. กลุ่มท่องเที่ยวยังไม่ได้จัดตั้งกลุ่มหรือชมรมที่มีการรองรับจากหน่วยงานภาครัฐ
๖. มีประชาชนชาวบ้านในด้านประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๖. กลุ่มเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวจำนวนน้อย
๗. ชุมชนอยู่อาศัยด้วยกันแบบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่แบ่งแยกศาสนา	๗. โปรแกรมกิจกรรมท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจน
๘. สมาชิกในชุมชนมีภาวะผู้นำและมีศักยภาพในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว	๘. รถพาหนะนำเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมีไม่เพียงพอ
๙. ชุมชนมีไกด์ท้องถิ่นที่ได้ผ่านการอบรม	
๑๐. ชุมชนมีสัญลักษณ์ของ Geo Park ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	

๒.๒ สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส และ อุปสรรค)

โอกาส	อุปสรรค
๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. ทุ่งหัวช้าง) ให้ความสำคัญเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน	๑. ภัยธรรมชาติช่วงมรสุม
๒. วิทยากรจากวิทยาลัยชุมชนจังหวัดสตูลมาอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยว	๒. พื้นที่ชุมชนอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์
๓. หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว	๓. การขึ้น – ลงของน้ำทะเลที่ไม่สามารถควบคุมได้
๔. ชุมชนต้นแบบเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน (พี่เลี้ยง) ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน	๔. จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดท่องเที่ยวรอง และชุมชนยังไม่เป็นที่รู้จักในระดับกว้าง
๕. รัฐให้ความสำคัญกับนโยบายการท่องเที่ยวโดยชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง	๕. แหล่งที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในตำบลทุ่งหัวช้างมีน้อย
๖. ตำบลทุ่งหัวช้างเป็นแหล่งธรณีวิทยาโลก	

๓. การจัดทำกลยุทธ์โดยใช้ตาราง SWOT Matrix หรือ TOWS Matrix

๓.๑ กลยุทธ์ SO หรือ กลยุทธ์เชิงรุก			
S	จุดแข็ง	O	โอกาส
๑	แหล่งท่องเที่ยวในตำบลทุ่งหว้ามีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.ทุ่งหว้า) ให้ความสำคัญเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน
๒	ชุมชนมีต้นทุนทางด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่โดดเด่น	๒	วิทยากรจากวิทยาลัยชุมชนจังหวัดสตูลมาอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยว
๓	มีข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ตำนานสุโขทัย	๓	หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว
๔	การบริหารจัดการของกลุ่มเป็นระบบ	๔	ชุมชนต้นแบบเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน (พีเล็ยง) ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน
๕	ชุมชนมีการร่วมกลุ่มอย่างเข้มแข็งและมีความสามัคคีในกลุ่ม	๕	รัฐให้ความสำคัญกับนโยบายการท่องเที่ยวโดยชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง
๖	มีปราชญ์ชาวบ้านในด้านประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๖	ตำบลทุ่งหว้าเป็นแหล่งธรณีวิทยาโลก
๗	ชุมชนอยู่อาศัยด้วยกันแบบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่แบ่งแยกศาสนา		
๘	สมาชิกในชุมชนมีภาระผู้นำและมีศักยภาพในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว		
๙	ชุมชนมีไกด์ท้องถิ่นที่ได้ผ่านการอบรม		
๑๐	ชุมชนมีสัญลักษณ์ของ Geo Park ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน		
<p>กลยุทธ์เชิงรุก :</p> <p>๑. ยกระดับการท่องเที่ยวของชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ecotourism) (S๑,S๔,S๕,S๘,O๑,๐๒,O๓,O๖)</p> <p>๒. จัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวโดยชุมชน แผนงาน โครงการและกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในระดับนโยบายเพื่อบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ (S๔,S๕,O๑,๐๔)</p> <p>๓. ยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เป็นสินค้าของฝากที่ระลึกของชุมชน (S๕,S๑๐,O๒,O๓,O๖)</p> <p>๔. ยกระดับมรดกทางด้านประวัติศาสตร์ชุมชน วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์(S๑,S๒,S๓,S๔,S๖)</p>			

๓.๒ กลยุทธ์ ST หรือ กลยุทธ์เชิงป้องกัน			
S	จุดแข็ง	T	อุปสรรค
๑	แหล่งท่องเที่ยวในตำบลทุ่งหว้ามีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	๑	ภัยธรรมชาติช่วงมรสุม
๒	ชุมชนมีต้นทุนทางด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่โดดเด่น	๒	พื้นที่ชุมชนอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์
๓	มีข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ตำนานสุโขทัยโบราณ	๓	การขึ้น - ลงของน้ำทะเลที่ไม่สามารถควบคุมได้
๔	การบริหารจัดการของกลุ่มเป็นระบบ	๔	จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดท่องเที่ยวรอง และชุมชนยังไม่เป็นที่รู้จักในระดับกว้าง
๕	ชุมชนมีการรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็งและมีความสามัคคีในกลุ่ม	๕	แหล่งที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในตำบลทุ่งหว้ายังมีน้อย
๖	มีปราชญ์ชาวบ้านในด้านประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่น		
๗	ชุมชนอยู่อาศัยด้วยกันแบบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่แบ่งแยกศาสนา		
๘	สมาชิกในชุมชนมีภาวะผู้นำและมีศักยภาพในการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว		
๙	ชุมชนมีไกด์ท้องถิ่นที่ได้ผ่านการอบรม		
๑๐	ชุมชนมีสัญลักษณ์ของ Geo Park ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน		
<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน :</p> <p>๑. ประสานความร่วมมือกับสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๓๕ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน (S๑,S๘,T๑,T๒)</p> <p>๒. กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับในแหล่งท่องเที่ยวจุดต่างๆ ในชุมชน(S๑,S๔,S๕,S๘,S๙,T๓)</p> <p>๓. ขยายเครือข่ายกลุ่มโฮมสเตย์ภายในชุมชนเพื่อเพิ่มจำนวนบ้านโฮมสเตย์ของตำบลทุ่งหว้า(S๔,T๕)</p> <p>๔. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนผ่านสื่อออนไลน์ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น infographic คลิปวิดีโอ เป็นต้น (S๔,S๘,T๔)</p> <p>๕. จัดทำตารางน้ำขึ้น น้ำลง ผ่านสื่อออนไลน์และป้ายแจ้งบริเวณแห่งท่องเที่ยว เพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบ (S๔,S๕,S๘,T๓)</p> <p>๖. ออกแบบและพัฒนาป้ายสื่อความหมาย ป้ายบอกทาง ที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของชุมชน (S๑๐,T๔)</p>			

๓.๓ กลยุทธ์ WO หรือ กลยุทธ์เชิงแก้ไข			
W	จุดอ่อน	O	โอกาส
๑	ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน	๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. ท้องหว้า) ให้ความสำคัญเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน
๒	ขาดองค์ความรู้และเทคนิคการสื่อสารความหมายให้กับนักท่องเที่ยว	๒	วิทยากรจากวิทยาลัยชุมชนจังหวัดสตูล มาอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยว
๓	แหล่งท่องเที่ยวบางจุดต้องคำนึงถึงความสะดวก	๓	หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว
๔	การสื่อสารภาษาต่างประเทศมีน้อย	๔	ชุมชนต้นแบบเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน (พีเล็ยง) ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน
๕	กลุ่มท่องเที่ยวยังไม่ได้จัดตั้งกลุ่มหรือชมรมที่มีการรองรับจากหน่วยงานภาครัฐ	๕	รัฐให้ความสำคัญกับนโยบายการท่องเที่ยวโดยชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง
๖	กลุ่มเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวจำนวนน้อย	๖	ตำบลทุ่งหว้าเป็นแหล่งธรณีวิทยาโลก
๗	โปรแกรมกิจกรรมท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจน		
<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข :</p> <p>๑. อบรมเพิ่มทักษะองค์ความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวโดนชุมชนอย่างยั่งยืน (W๑,W๖,O๑,O๓)</p> <p>๒. พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ โครงการอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ (W๔,O๓,O๔,O๕)</p> <p>๓. พัฒนานักสื่อความหมายท้องถิ่นในทุกช่วงวัย มีคฤศก์น้อย เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและความยั่งยืน (W๒,W๔,O๑,O๓,O๔,O๕)</p> <p>๔. จัดทำแผนภาพแผนผังแบ่งเขตการท่องเที่ยวและโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน (W๗,O๒)</p> <p>๕. ประสานความร่วมมือสถานศึกษาในพื้นที่ค้นหาและพัฒนาเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว (W๖,O๒,O๓,O๖)</p> <p>๖. ประสานงานหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วางถังขยะบริเวณแหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งจัดสมาชิกดูแลความสะดวกแหล่งท่องเที่ยว (W๓,O๑)</p>			

๓.๔ กลยุทธ์ WT หรือ กลยุทธ์เชิงรับ			
W	จุดอ่อน	T	อุปสรรค
๑	ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชน	๑	ภัยธรรมชาติช่วงมรสุม
๒	ขาดองค์ความรู้และเทคนิคการสื่อสารความหมายให้กับนักท่องเที่ยว	๒	พื้นที่ชุมชนอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์
๓	แหล่งท่องเที่ยวบางจุดต้องคำนึงถึงความสะดวก	๓	การขึ้น – ลงของน้ำทะเลที่ไม่สามารถควบคุมได้
๔	การสื่อสารภาษาต่างประเทศมีน้อย	๔	จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดท่องเที่ยวรอง และชุมชนยังไม่เป็นที่รู้จักในระดับกว้าง
๕	กลุ่มท่องเที่ยวยังไม่ได้จัดตั้งกลุ่มหรือชมรมที่มีการรองรับจากหน่วยงานภาครัฐ	๕	แหล่งที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในตำบลทุ่งหว้ายมีน้อย
๖	กลุ่มเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวจำนวนน้อย		
๗	โปรแกรมกิจกรรมท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจน		
<p>กลยุทธ์เชิงรับ :</p> <p>๑. ประชุมแลกเปลี่ยนร่วมกันเป็นประจำทุกเดือน เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจของคนในชุมชน เรื่องสถานการณ์การท่องเที่ยว การบริหารจัดการท่องเที่ยว การบริการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว (W๑,T๔)</p> <p>๒. ขยายเครือข่ายและเปิดรับสมัครบ้านโฮมสเตย์เพิ่มเติม (W๑,T๕)</p> <p>๓. ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนร่วมกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เช่น การรักษาความสะอาด การปลูกต้นไม้ เป็นต้น (W๑,T๒)</p> <p>๔. ประชาสัมพันธ์ตารางน้ำขึ้น-น้ำลง ผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ในมุมที่กว้างขึ้น(W๒,W๕,T๕)</p> <p>๕. แกนนำกลุ่มเปิดเวทีเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ ข้อมูลชุมชนให้กับสมาชิกชุมชน (W๑,W๒,T๓T๔)</p> <p>๖. รวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่ม และโครงสร้างกลุ่ม เพื่อจดทะเบียนกลุ่มเพื่อให้รองรับจากหน่วยงานภาครัฐ (W๕,W๒,W๔)</p>			

บทที่ ๓

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน

วิสัยทัศน์

“ท่องเที่ยวชุมชนตำบลทุ่งหว้า แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติโลก สู่ถ้ำเล สู่โขงอุเบโบริณ”

พันธกิจ

๑. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรของคนตำบลทุ่งหว้าด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
๒. ยกระดับองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของคนตำบลทุ่งหว้า
๓. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตำบลทุ่งหว้า
๔. ส่งเสริมการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลทุ่งหว้า
๕. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก รักบ้านเกิด ให้กับคนตำบลทุ่งหว้า

เป้าหมาย

๑. คนตำบลทุ่งหว้ายกระดับคุณภาพชีวิตพึ่งพาตนเองได้และช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนและสังคมให้ยั่งยืน
๒. คนตำบลทุ่งหว้าเกิดการกระจายรายได้ และมีคุณภาพดีขึ้น
๓. คนตำบลทุ่งหว้า เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. ท่องเที่ยวชุมชนตำบลทุ่งหว้า มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ระยะเวลา ๓ ปี กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนตำบลทุ่งหว้า จังหวัดสตูล

วิสัยทัศน์ “ท่องเที่ยวชุมชนตำบลทุ่งหว้า แหล่งเรียนรู้ธรณีโลก สู่ถ้ำเล สู่โหงอูเป็โบราณ”

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กิจกรรม/โครงการ	ภาคีร่วมพัฒนา	ปีเพื่อดำเนินกิจกรรม		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑.โครงการอบรมเพิ่มองค์ความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กิจกรรม : ๑.๑ อบรมเรียนรู้การถ่ายทอดเรื่องอุทยานธรณีสตูล ๑.๒ อบรมเยาวชนด้านผลิตภัณฑ์ของชุมชน ๑.๓ การเตรียมความพร้อมการจัดการกลุ่มเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน	กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/Geo park /วชช. /สำนักงานอุทยานธรณีสตูล/ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน/ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา /อพท.วชช./อพท.	✓ ประสานงาน	✓ ดำเนินการ	
๒.โครงการพัฒนาร้อยเรียงกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว/ค้นหา กลุ่มเป้าหมาย	ทกจ.จังหวัด/ททท.หาดใหญ่/วชช./ชุมชน/สกว./อพท.	✓	✓	
๓. โครงการพัฒนานักสื่อความหมายท้องถิ่น (มัคคุเทศก์น้อย /ปราชญ์ชุมชน /กลุ่มคนรุ่นใหม่ /เด็กเยาวชนรุ่นต่อไป)	สถาบันการศึกษา (โรงเรียนทุ่งหว้าวิทย/โรงเรียนอนุบาลทุ่งหว้า)/วชช./กศน./มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา/กรมการท่องเที่ยว/อพท.	✓	✓	✓
๔.โครงการจัดทำแผนภาพ/แผนผังแบ่งเขตการท่องเที่ยว	ชุมชน/Geo park/บริษัทประชารัฐ/อพท.	✓		
๕.โครงการทำข้อมูลทางสถิติการเข้ามาของนักท่องเที่ยว	ชุมชน/อบต.ทุ่งหว้า	✓	✓	✓

กิจกรรม/โครงการ	ภาคีร่วมพัฒนา	ปีที่ดำเนินกิจกรรม		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๖. โครงการพัฒนา/ค้นหาเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว	โรงเรียน/ชุมชน	✓	✓	✓

 ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการจัดการเศรษฐกิจ สังคม และ คุณภาพชีวิตที่ดี

กิจกรรม/โครงการ	ภาคีร่วมพัฒนา	ปีที่ดำเนินกิจกรรม		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑. โครงการพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว	วชช./มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา/ พัฒนาชุมชนจังหวัดสตูล/ อุตสาหกรรมจังหวัด/บริษัทประจักษ์รัฐฯ	✓	✓	
กิจกรรม :		พัฒนาผลิตภัณฑ์เล็กน้อย	ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจ	
๑.๑ พัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางพารา เช่น หมอน พวงกุญแจ ฯลฯ				
๑.๒ พัฒนารรจภัณฑ์เมลอนฟอสซิส/กล้วยไม้รองเท้านารีจำลอง				
๑.๓ พัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์จากหม้อข้าวหม้อแกงลิง				
๑.๔ พัฒนารรจภัณฑ์จากกาบหมาก เช่น จานหรือถ้วย				
๒. โครงการค้นหาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อพัฒนาเป็นของฝากของที่ระลึก	อุตสาหกรรมจังหวัด/ชุมชน/Geopark / บริษัทประจักษ์รัฐฯ/อปท.	✓		
		ค้นหาผลิตภัณฑ์		

 ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม

กิจกรรม/โครงการ	ภาคร่วมพัฒนา	ปีเพื่อดำเนินกิจกรรม		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑. โครงการรวบรวมภูมิปัญญา/เรื่องราว/ประวัติศาสตร์ ให้เป็นลายลักษณ์อักษร				
กิจกรรม :				
1.1 ฟื้นฟูภูมิปัญญาที่หายไป “ยางลู่ตง” หมากฝรั่งโบราณ (ค้นหาและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น)	ชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน/วชช./สกว./วัฒนธรรมจังหวัด	✓		
๒. โครงการพัฒนาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เพื่อนำเสนอในกิจกรรมการท่องเที่ยว				
กิจกรรม :				
๒.๑ พัฒนาสถานที่พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	ททจ. คลัสเตอร์อันดามัน /วชช. /Geo park/มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา/เทศบาลตำบลทุ่งหว้า	✓		
๒.๒ อนุรักษ์เส้นทางวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า		ทำความเข้าใจ		

 ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

กิจกรรม/โครงการ	ภาคร่วมพัฒนา	ปีเพื่อดำเนินกิจกรรม		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑. โครงการพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชุมชน				
กิจกรรม :				
๑.๑ ศึกษาเส้นทางเดินป่าดูนก	สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๓๕/ ชุมชน	✓		
		ศึกษาและทดสอบกิจกรรม		

กิจกรรม/โครงการ	ภาคร่วมพัฒนา	ปีที่ดำเนินกิจกรรม		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๒. โครงการจัดทำคู่มือท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	สำนักงานปายาเลนที่ ๓๕ / ชุมชน/		✓ จัดทำคู่มือ และข้อควร ปฏิบัติ	✓ จัดทำ app และสื่อ ออนไลน์

 ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริการและความปลอดภัย

กิจกรรม/โครงการ	ภาคร่วมพัฒนา	ปีที่ดำเนินกิจกรรม		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๑. โครงการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามพร้อม รับนักท่องเที่ยว	ชุมชน/อบต.	✓		
๒. โครงการประชาสัมพันธ์และทำการตลาดกับกลุ่มนักท่องเที่ยว เป้าหมาย	ททท./ทกจ./อพท./บริษัทประชารัฐฯ	✓		
๓. โครงการจัดเตรียม/จัดหา อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมท่องเที่ยว	ทกจ./กรมการท่องเที่ยว/อพท./ เทศบาลตำบลทุ่งหว้า	✓ เตรียมกลุ่ม เพื่อขอ งบประมาณ สนับสนุน		
กิจกรรม :				
๓.๑ จัดหาโป๊ะทางออกถ้าเลสเตโกดอน				
๓.๒ จัดทำป้ายทางเข้าถ้าเลสเตโกดอน				
๓.๓ ทำเทียบเรือทำอ้อย				
๓.๔ ไฟฟ้า แสงสว่างในชุมชน				
๓.๕ จัดหาอุปกรณ์สำหรับนักท่องเที่ยว เช่น โปรเจ็คเตอร์ คอมพิวเตอร์				

กิจกรรม/โครงการ	ภาคีร่วมพัฒนา	ปีที่ดำเนินกิจกรรม		
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๔.โครงการพัฒนาห้องน้ำให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว	ททจ./กรมการท่องเที่ยว/อพท./เทศบาลตำบลทุ่งหว้า	✓ เตรียมกลุ่มเพื่อของบประมาณสนับสนุน		
๕. โครงการด้านความปลอดภัย				
กิจกรรม :				
๕.๑ จัดหาอุปกรณ์กู้ภัยให้เพียงพอ	อบต./ททจ.จังหวัด	✓		
๕.๒ อบรมเรื่องความปลอดภัยทางบกและทางน้ำ				
๖. โครงการทำป้ายแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ทางหลวง	กรมทางหลวง	✓		

